

Ställningstagande – Global Leadership Initiative on Malnutrition (GLIM)

Dietisternas Riksförbund rekommenderar att svenska dietister använder GLIM-kriterierna för att diagnostisera undernäring hos vuxna.

Dietisternas riksförbund (DRF) rekommenderar att legitimerade dietister i Sverige arbetar efter Nutritionsbehandlingsprocessen (NCP) och, då det är tillämpligt, dokumenterar med hjälp av tillhörande terminologi (NCPT) [1,2,3]. I nutritionsbehandling av patienter med undernäring bör de fyra NCP-stegen: Nutritionsutredning, Nutritionsdiagnos, Nutritionsåtgärd och Nutritionsuppföljning och utvärdering, tillämpas. Utifrån den globala överenskommelse som GLIM-kriterierna (Global Leadership Initiative on Malnutrition Criteria) innebär, samt utifrån det omfattande internationella arbete som pågår med att införliva dessa i International Classification of Diseases (ICD), **rekommenderar DRF att svenska dietister använder GLIM-kriterierna för att diagnostisera undernäring hos vuxna, hellre än de kriterier som för närvarande definieras i NCPT.** För diagnostisering av undernäring hos barn rekommenderas fortfarande kriterierna i NCPT.

GLIM-kriterierna för diagnostisering av undernäring i klinisk verksamhet har utvecklats i ett globalt samarbete, innefattande en rad internationella nutritionsorganisationer med representanter från Europa, Nordamerika, Latinamerika och Asien [4,5]. Syftet är att bättre förstå undernäring vid sjukdomsrelaterad inflammation och att omfatta undernäring över hela BMI-spektrumet [6]. En överenskommelse har gjorts om kriterier för att diagnostisera undernäring. Överenskommelsen bygger på en kombination av fenotypiska och etiologiska kriterier, vilket är det tillvägagångssätt som rekommenderas i alla ledande och mest spridda definitioner av undernäring.

Enligt GLIM utgör det första steget i nutritionvårdsprocessen screening/riskbedömning av för risk för undernäring. Validerade bedömningsinstrument rekommenderas. Nästa steg utgörs av en diagnostisk bedömning där ett av tre fenotypiska kriterier – viktninskning, undervikt eller låg muskelmassa – kombineras med ett av två etiologiska kriterier – minskat intag/upptag av näringsämnen eller förekomst av inflammation.

Undernäring definieras av Socialstyrelsen som ”näringssubbning i form av brist på näringsämnen” [7]. Undernäring är ett allvarligt tillstånd som påverkar risken för komplikationer, försämrar sjukdomsprognos och hotar livskvalitet [8]. Bakomliggande etiologier innefattar svält, sjukdom eller andra dysfunktioner vid intag och upptag av mat. Etiologierna kan förekomma i kombination eller ensamma. Särskilt viktigt är det att uppmärksamma att allvarlig undernäring ofta är förknippad med komplikationer

relaterat till hög ålder. Vården av vuxna personer med undernäring förutsätter förebyggande insatser, diagnostisering och behandling av nutritionella samt metabola rubbningar. Vidare omfattar den samspelet mellan lågt kostintag och katabola processer relaterade till sjukdomsgenererad inflammation eller andra bakomliggande orsaker.

GLIM-kriterierna innefattar också en gradering av svårighetsgrad vilken benämns som måttlig eller svår undernäring. Denna definieras av i vilken utsträckning resultatet avviker från gränsvärdena för de fenotypiska kriterierna.

Undernäring hos vuxna kan delas in i tre underkategorier:

i. Undernäring hos vuxna relaterad till akut eller kronisk sjukdom, skada eller infektion med måttlig till svår inflammation.

När undernäring bekräftas av närvaron av en kombination av fenotypiska kriterier, t.ex. viktminskning, lågt kroppsindex (BMI) eller minskad muskelmassa, och förekomsten av svår sjukdom med inflammation.

ii. Undernäring hos vuxna relaterad till sjukdom med icke urskiljbar eller låg inflammationsnivå.

När undernäring bekräftas av närvaron av en kombination av fenotypiska kriterier, t.ex. viktminskning, lågt BMI eller minskad muskelmassa och närvaron av minskat intag/upptag av näring, vanligtvis på grund av sjukdom som det viktigaste etiologiska kriteriet.

iii. Undernäring hos vuxna relaterad till ren svält

Förekomst av ett av tre fenotypiska kriterier; t.ex. viktminskning, lågt BMI eller minskad muskelmassa, relaterat till minskat matintag på grund av hunger eller matbrist i samband med socioekonomiska eller miljömässiga faktorer.

Referenser

1. Swan WI, Vivanti A, Hakel-Smith NA, et al. Nutrition Care Process and Model Update: Toward Realizing People-Centered Care and Outcomes Management. *J Acad Nutr Diet.* 2017;117(12):2003-14.
2. Swan WI, Pertel DG, Hotson B, et al. Nutrition Care Process (NCP) update part 2: Developing and using the NCP terminology to demonstrate efficacy of nutrition care and related outcomes. *J Acad Nutr Diet.* 2019;119(5):840-55.

DRF
DIETISTERNAS
RIKSFÖRBUND

3. Swedish Association of Clinical Dietitians. Position statement - NCP and NCPT:
<https://drf.nu/wp-content/uploads/2016/02/1602015.updatedeng.DRFstatementNCP.pdf>
4. Cederholm T, Jensen GL, Correia MITD et al. GLIM Criteria for the Diagnosis of Malnutrition: A Consensus Report From the Global Clinical Nutrition Community. Clin Nutr 2019;38;1:1-9
5. Jensen GL, Cederholm T, Correia MITD et al. GLIM Criteria for the Diagnosis of Malnutrition: A Consensus Report From the Global Clinical Nutrition Community. JPEN J Parenter Enteral Nutr 2019;43:32-40.
6. Jeejeebhoy KN, Keller H, Gramlich L, et al. Nutritional assessment: comparison of clinical assessment and objective variables for the prediction of length of hospital stay and readmission. Am J Clin Nutr 2015;101(5):956-65.
7. Socialstyrelsens termbank:
<https://termbank.socialstyrelsen.se/?TermId=459&SrcLang=sv>
8. Basics in Clinical Nutrition. 5th Edition. Ed. Lubos Sobotka. Galen Books 2019.

GLIM DIAGNOSKRITERIER

<p>Bedömning av risk för undernäring</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Utredning av diagnos</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Fastställande av diagnos</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Fastställande av svårighetsgrad</p>	<p>Risk för undernäring</p> <ul style="list-style-type: none"> Använd validerat screeninginstrument <hr/> <p>Utredningskriterier</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Fenotypiska kriterier</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> Ofrivillig viktförlust Lågt kroppsmasseindex (BMI) Reduktion av muskelmassa </td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>Etiologiska kriterier</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> Minskat näringsintag eller minskad digestion och/eller absorption av näringsämnen Inflammation </td> </tr> </table> <hr/> <p>Kriterier för undernäringssdiagnos</p> <ul style="list-style-type: none"> Kräver att minst 1 fenotypiskt och 1 etiologiskt kriterium uppfylls <hr/> <p>Bedöm svårighetsgrad av undernäring</p> <ul style="list-style-type: none"> Baseras på fenotypiska kriterier 	<p>Fenotypiska kriterier</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ofrivillig viktförlust Lågt kroppsmasseindex (BMI) Reduktion av muskelmassa 	<p>Etiologiska kriterier</p>	<ul style="list-style-type: none"> Minskat näringsintag eller minskad digestion och/eller absorption av näringsämnen Inflammation
<p>Fenotypiska kriterier</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ofrivillig viktförlust Lågt kroppsmasseindex (BMI) Reduktion av muskelmassa 				
<p>Etiologiska kriterier</p>	<ul style="list-style-type: none"> Minskat näringsintag eller minskad digestion och/eller absorption av näringsämnen Inflammation 				

Översatt schematisk bild från: Cederholm T, Jensen GL, Correia MITD et al. GLIM Criteria for the Diagnosis of Malnutrition: A Consensus Report From the Global Clinical Nutrition Community. Clin Nutr 2019;38;1:1-9